

گزارش بازارهای سنگ آهن و مس

ژانویه ۲۰۲۶ / بهمن ۱۴۰۴

تهیه شده در روابط عمومی

شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات

شرکت سرمایه‌گذاری
توسعه معادن و فلزات
(سهامی عام)

بررسی بازار سنگ آهن در سال ۲۰۲۵ و نگاه تحلیلیگران به سال ۲۰۲۶

کاربرد در ساخت فولاد، سنگ آهن را به یکی از پرکاربردترین و ضروری‌ترین کالاهای جهان تبدیل کرده و در نتیجه، سرنوشت آن به شدت به قدرت بخش‌های ساخت و ساز و تولید وابسته است. بنابراین با این تفسیر می‌توان گفت، چین به عنوان بزرگ‌ترین فولادساز جهان و واردکننده مهم سنگ آهن نقش کلیدی در بازار این کالا دارد. در واقع چین به عنوان یکی از بزرگ‌ترین مراکز تولیدی جهان و منبع قابل توجه تقاضا برای ساخت و ساز و تولید خودرو، تأثیر قابل توجهی بر قیمت سنگ آهن دارد.

بررسی بازار سنگ آهن در سال ۲۰۲۵

اگرچه قیمت سنگ آهن از سپتامبر ۲۰۲۴ تقویت شد، اما بازار این کالا در سال ۲۰۲۵ با فشارهای نزولی مواجه شد، زیرا تهدیدهای تعرفه‌ای و عدم اطمینان سرمایه‌گذاران بر بازار تأثیر گذاشت. به طور کلی سنگ آهن سال ۲۰۲۵ را با قیمت ۹۹,۴۴ دلار در هر تن (۶ ژانویه) آغاز کرد و سپس در ۱۲ فوریه به ۱۰۷,۲۶ دلار افزایش یافت.

قیمت در آغاز ماه مارس با کاهش به سمت مرز ۱۰۰ دلار عقب‌نشینی کرد و در حالی که در ۲ آوریل به ۱۰۴,۲۵ دلار بازگشت، اما آشفستگی در بازار باعث شد در ۹ آوریل به ۹۹,۰۵ دلار کاهش یابد.

در حالی که قیمت سایر فلزات بهبود یافت، سنگ آهن همچنان به روند نزولی خود ادامه داد و در ۵ می به ۹۷,۴۱ دلار آمریکا رسید و سرانجام در اول جولای به پایین‌ترین سطح سالانه خود یعنی ۹۳,۴۱ دلار رسید. البته طی سه ماهه سوم سال، قیمت سنگ آهن شتاب بیشتری گرفت و در ماه اگوست از مرز ۱۰۰ دلار بالاتر رفت و در ۸ سپتامبر به بالاترین سطح سه ماهه خود یعنی ۱۰۶,۰۸ دلار رسید. قیمت در سه ماهه چهارم بیشتر در محدوده مشخصی قرار گرفت و تنها یک بار در ۷ نوامبر به زیر ۱۰۴ دلار سقوط کرد و سپس در ۴ دسامبر بهبود یافت و به بالاترین سطح سالانه یعنی ۱۰۷,۸۸ دلار رسید. سرانجام قیمت تا ۵ دسامبر به ۱۰۶,۱۳ دلار عقب‌نشینی کرد.

عوامل کلیدی موثر بر قیمت سنگ آهن در ۲۰۲۵

قیمت سنگ آهن در سال ۲۰۲۵ چندان عملکرد بدی نداشت. بزرگ‌ترین عامل موثر بر رشد، سقوط قابل توجه در نیمه نخست سال بود، زیرا در آن مقطع فشارهای ناشی از رکود مداوم در بخش املاک چین و تهدید تعرفه‌های ایالات متحده افزایش یافت.

بخش املاک و مستغلات چین از سال ۲۰۲۱، زمانی که دو شرکت برتر توسعه املاک این کشور-«کانتیری گاردن» و «اورگراند» پس از تحمل صدها میلیارد دلار بدهی اعلام ورشکستگی کردند با افت شدیدی روبه‌رو بوده است. از آن زمان، دولت چین محرک‌های مختلفی را معرفی کرده، اما هنوز نتوانسته است این بخش را متحول کند. به دلیل وسعت بازار املاک و مستغلات در چین، این بازار محرک تقاضای قابل توجهی برای محصولات فولادی است و تأثیر زیادی بر بازار جهانی سنگ آهن دارد.

یکی دیگر از موانع قابل توجه برای سطح قیمت سنگ آهن در سال گذشته، تهدید تعرفه‌های ایالات متحده بود. اوایل آوریل ترامپ، تعرفه‌های «روز آزادی» خود را اعلام کرد که شامل ۱۰ درصد مالیات بر همه کالاهای وارد شده و وی تهدید به اعمال تعرفه‌های تلافی‌جویانه برای جبران کسری تجاری با کشورها کرد.

این اقدام باعث ترس از رکود جهانی شد و باعث آشفستگی در بازارهای سهام و کالا و سقوط قیمت‌ها شد. با این حال، اکثر بازارها به سرعت بهبود یافتند، زیرا پس از فشار در بازار اوراق قرضه که باعث افزایش بیش از نیم درصدی بازده اوراق خزانه ۱۰ ساله شد، برنامه‌ها به حالت عادی بازگشتند.

فشارهای بیشتر بر قیمت سنگ آهن در اواخر سال رخ داد، زمانی که معدن عظیم «سیماندو» در گینه نخستین سنگ آهن خود را به مقصد کارخانه‌های ذوب چین در ۲ دسامبر ارسال کرد.

در مجموع دو کنسرسیوم از شرکت‌ها مالک این معدن هستند. بلوک‌های سه و چهار به نسبت ۴۵/۴۰/۱۵ بین «ریوتینتو»، «چینالکو» و دولت گینه تقسیم شده است. همچنین بلوک‌های یک و دو به نسبت ۴۵/۳۵/۲۰ بین «وینینگ اینترنشنال»، «چاینا هونگکیائو گروپ» و «یونایتد ماینینگ ساپلای» تقسیم شده است. این معدن طی ۳۰ ماه آینده تولید خود را افزایش خواهد داد و انتظار می‌رود، امسال ۱۵ تا ۲۰ میلیون تن و در سال آینده میلادی، ۴۰ تا ۵۰ میلیون تن تولید کند.

روندهای بازار سنگ آهن در سال ۲۰۲۶

با وجود اینکه انتظار می‌رود، اقتصاد چین در سال ۲۰۲۶، ۴٫۸ درصد رشد کند، پیش‌بینی می‌شود بخش املاک و مستغلات در طول سال به روند نزولی خود ادامه دهد.

«اریک ساردین» تحلیلگر ارشد **Project Blue** در ایمیلی به شبکه **Investing Network** توضیح داد که اگرچه این زبان جبران می‌شود، اما بازار چین همچنان نقش مهمی ایفا می‌کند.

وی گفت: ساخت و ساز از نظر کاربران نهایی حدود ۵۰ درصد از مصرف فولاد را تشکیل می‌دهد. اگرچه ضعف بازار املاک و مستغلات بر تقاضای فولاد و در نتیجه تولید چدن تأثیر گذاشته است، اما محرک تولید فولاد چین در دو دهه گذشته صنعتی شدن و شهرسازی بوده است. ساردین افزود: با وجود تغییر تمرکز از دارایی‌های ثابت به تولید، خدمات و فناوری، تقاضای کلی فولاد قرار است کاهش یابد. اگرچه این کاهش برای همیشه ادامه نخواهد داشت و بازار املاک تثبیت خواهد شد، اما تأثیر حتی یک بازگشت ملایم بر تولید فولاد محدود خواهد بود: «با این حال، تولید فولاد و تقاضای سنگ آهن با صادرات قوی در بازارهایی مانند آسیای جنوب شرقی، آسیای شرقی، خاورمیانه، آمریکای لاتین و آفریقا پشتیبانی شده است و تأثیر کاهش تقاضای داخلی فولاد را کاهش می‌دهد. اینکه آیا صادرات فولاد می‌تواند از سطح فعلی خود افزایش یابد، قابل بحث است و ما پیش‌بینی می‌کنیم که تولید فولاد در چین در طول زمان کاهش یابد.»

تعرفه‌ها

در مورد تعرفه‌ها، بعید است عوارض ایالات متحده تأثیر زیادی داشته باشد. ساردین خاطرنشان کرد: در حالی که تقاضای فولاد آمریکا از ظرفیت تولید آن فراتر می‌رود، واردات چین همچنان یک عامل حداقلی باقی می‌ماند. ایالات متحده در درجه اول فولاد را در کوره‌های قوس الکتریکی از قراضه آهن (با کربن کمتر) تولید می‌کند.

اگرچه تعرفه‌های فولاد از کانادا و برزیل به ترتیب ۲۵ و ۵۰ درصد تعیین شده است، اما هر دو کشور معافیت‌هایی برای گندله سنگ آهن دارند و قراضه آهن کانادا تحت پوشش مفاد **CUSMA** -توافق تجارت آزاد آمریکا، مکزیک و کانادا- قرار دارد.

با توجه به اینکه قرار است پیمان تجاری در سال ۲۰۲۶ دوباره مورد مذاکره قرار گیرد، مشخص نیست که این امر در میان‌مدت برای فولاد و به تبع آن، محصولات آهن چه معنایی خواهد داشت. بهترین سناریو این است که فولاد کانادا معافیت دریافت کند.

با این حال، این خطر همچنان وجود دارد که معافیت‌های کلی فعلی **CUSMA** حذف شود و به ایالات متحده اجازه دهد، تعرفه‌های اضافی را برای کالاهای کانادایی که از مرز عبور می‌کنند، اعمال کند.

ساردین با اشاره به اینکه چین به دنبال محدود کردن انتشار گازهای گلخانه‌ای خود تا سال ۲۰۳۰ است، گفت: در حال حاضر کوره‌های قوس الکتریکی حدود ۱۲ درصد از تولید فولاد چین را تشکیل می‌دهند که قرار است تا نیمه نخست دهه آینده به ۱۸ درصد افزایش یابد. چالش اصلی برای سنگ آهن، کاهش تقاضاست، زیرا ورودی اصلی کوره‌های قوس الکتریکی، قراضه فولاد است نه آهن خام.

ساردین گفت: کشورهایی که شاهد افزایش تولید فولاد خود خواهند بود (بیشتر هند، اما تا حدودی روسیه، برزیل یا ایران) واردکننده سنگ آهن نیستند، زیرا خودکفا هستند. تولید فولاد در اتحادیه اروپا ثابت یا رو به کاهش است و تولید بیشتر از کوره‌های قوس الکتریکی به عنوان بخشی از فرآیند کربن‌زدایی حاصل می‌شود. با این حال، انتظار می‌رود رشد اندک تقاضا و افزایش عرضه معادن، قیمت‌ها را در سال ۲۰۲۶ بیشتر کاهش دهد.

وی افزود: همه معدن‌کاران بزرگ سنگ آهن، تولید خود را در سال ۲۰۲۶ افزایش خواهند داد و بیشترین افزایش از معدن «سیماندو» در گینه خواهد بود که می‌تواند زنجیره‌های تامین را متحول کند.

وی گفت: «بلوک‌های یک و دو متعلق به یک کنسرسیوم چینی-سنگاپور هستند. این امر به چین فرصت می‌دهد تا منابع خود را از تولیدکنندگان بزرگ استرالیایی متنوع کند (کاری که این کشور در ۱۵ سال گذشته موفق نبوده است) و این امر باعث تغییر روند عرضه و تقاضا به نفع چین خواهد شد. علاوه بر این، این معدن به دلیل محتوای ۶۵ درصدی آهن آن اهمیت دارد.

پیش‌بینی قیمت سنگ آهن برای سال ۲۰۲۶

ساردین انتظار دارد قیمت سنگ آهن در سال ۲۰۲۶ ثابت بماند و معتقد است، قیمت باید به زیر ۱۰۰ دلار در هر تن کاهش یابد، هرچند به دلیل فصلی بودن می‌تواند در نیمه نخست بالاتر از این سطح باقی بماند.

به طور کلی، قیمت‌ها در نیمه نخست سال بین ۱۰۰ تا ۱۰۵ دلار در هر تن باقی می‌ماند و سپس در نیمه دوم سال به زیر ۱۰۰ دلار در هر تن کاهش می‌یابد و افزایش تولید معدن سیمان‌دو یک عامل تعیین‌کننده است.

این رقم تا حد زیادی با برآوردهای سایر شرکت‌ها مطابقت دارد. BMI قیمت ۹۵ دلار را برای سال ۲۰۲۶ پیش‌بینی کرده، در حالی که RBC Capital Markets میانگین قیمت سنگ آهن را ۹۸ دلار مطرح کرده است؛ اجماع کلی تحلیلگران بر روی ۹۴ دلار است.

اخبار شرکت‌ها

تولید و فروش واله در سال ۲۰۲۵

شرکت برزیلی «واله»، تولید سنگ آهن خود را در سال ۲۰۲۵ به ۳۳۶ میلیون تن افزایش داد که در مقایسه با سال قبل از آن ۲۶ درصد افزایش یافت و به بالاترین میزان تولید سالانه خود از سال ۲۰۱۸ و حتی بالاتر از پیش‌بینی‌های خود در اوایل سال گذشته رسید. پیش‌بینی تولید سالانه تولید سنگ آهن این شرکت در سال ۲۰۲۵ بین ۳۲۵ تا ۳۳۵ میلیون تن بود.

شرکت واله، این افزایش را به رشد مداوم تولید در پروژه‌های CAPANEMA و VGR1 که به ترتیب در جنوب شرقی و جنوب برزیل مستقر هستند، نسبت داده است. همچنین پروژه S11D این شرکت در کاراخاس واقع در شمال برزیل طی سال ۲۰۲۵ به رکورد تولید ۸۶ میلیون تن رسید.

این شرکت برای سال ۲۰۲۶، تولید ۳۳۵ تا ۳۴۵ میلیون تن سنگ آهن و تولید ۳۰ تا ۳۴ میلیون تن گندله سنگ آهن را هدف قرار داده است. واله انتظار دارد، پروژه کاپانما تا سه ماهه دوم سال ۲۰۲۶ به ظرفیت کامل برسد.

فروش سنگ آهن این شرکت در سال ۲۰۲۵ با ۲،۵ درصد افزایش به حدود ۳۱۴،۴ میلیون تن رسید. قیمت سنگ آهن فاین واله به طور میانگین از ۹۵،۳ دلار به ۹۱،۶ دلار در هر تن کاهش یافت.

به گفته این شرکت، تولید گندله سنگ آهن واله در سال ۲۰۲۵ به دلیل تغییر مسیر خوراک به سمت فروش فاین، ۱۵ درصد کاهش یافت و به ۳۱،۳ میلیون تن رسید. فروش گندله نیز بیش از ۱۴ درصد کاهش یافت و به ۳۲،۸ میلیون تن رسید، در حالی که میانگین قیمت در سال گذشته از ۱۵۴،۶ دلار سال ۲۰۲۴ به ۱۳۴ دلار در هر تن کاهش یافت.

نتایج فصل چهارم ۲۰۲۵

تولید سنگ آهن واله در سه‌ماهه چهارم ۲۰۲۵ به ۹۰،۴ میلیون تن افزایش یافت که نسبت به مدت مشابه قبلی ۶ درصد افزایش یافت. فروش سنگ آهن این شرکت در فصل چهارم نسبت به مدت مشابه سال قبل ۴،۵ درصد افزایش یافت و به ۸۴،۸ میلیون تن رسید. قیمت سنگ آهن فاین واله طی این سه ماهه از ۹۳ دلار در هر تن در سال قبل به ۹۵،۴ دلار در هر تن افزایش یافت.

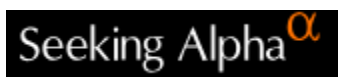
در مورد گندله سنگ آهن، تولید واله در این سه ماهه ۸۰۰ هزار تن کاهش یافت که بیشتر به دلیل تعمیرات دوره‌ای در کارخانه گندله‌سازی سائو لوئیس بود. فروش با کاهش ۱۰ درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته به ۹ میلیون تن رسید و قیمت‌ها در سه‌ماهه پایانی از ۱۴۳ دلار در هر تن طی سه‌ماهه چهارم ۲۰۲۴ به ۱۳۱،۴ دلار در هر تن کاهش یافت.

واله از ریوتینتو پیش افتاد

این نخستین بار از سال ۲۰۱۸ است که میزان تولید واله از رقیب خود، ریوتینتو در استرالیا پیشی می‌گیرد. ریوتینتو هفته گذشته گزارش داد که تولید سنگ آهن این شرکت از پیلبارا (استرالیا) در سال ۲۰۲۵ در مجموع ۳۲۷،۳ میلیون تن بوده است. با احتساب عملیات کانادایی شرکت، کل تولید سنگ آهن ریو به ۳۳۶،۶ میلیون تن رسیده است.

تولید مس واله در سه ماهه چهارم ۲۰۲۵ با ۶ درصد افزایش به ۱۰۸ هزار تن رسید که بالاترین میزان تولید مس فصلی این شرکت از سال ۲۰۱۸ است و نشان دهنده بالاترین میزان تولید در سالوبو است، در حالی که تولید نیکل با ۲ درصد افزایش به بیش از ۴۶ هزار تن رسید.

کنگو و پروژه عظیم سنگ آهن MIFOR

جمهوری دموکراتیک کنگو، یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان مس و کبالت جهان، می‌خواهد یک پروژه سنگ آهن ۲۹ میلیارد دلاری را به سید محصولات معدنی خود اضافه کند. بر اساس صورتجلسه منتشر شده در وبسایت دفتر نخست‌وزیر، دولت این کشور پروژه‌ای به نام MINES DE FER DE LA GRANDE ORIENTALE یا MIFOR را برای توسعه یک رگه غنی از سنگ آهن در شمال کشور ایجاد کرده است. به گفته وزیر معادن کنگو، این ذخایر حدود ۲۰ میلیارد تن منابع با عیار متوسط ۶۰ درصد دارد.

لوئیس واتوم افزود: فاز نخست این پروژه نیاز به ساخت راه آهن سنگین و حمل و نقل در رودخانه کنگو به بندر آب‌های عمیق بانانا در اقیانوس اطلس دارد و ۲۸،۹ میلیارد دلار هزینه خواهد داشت. ظرفیت تولید اولیه تقریباً ۵۰ میلیون تن در سال خواهد بود که تا ۳۰۰ میلیون تن قابل افزایش است.

واتوم گفت: پس از ۱۰۰ سال معدنکاری که بیشتر بر مس و کبالت متمرکز بوده است، پروژه MIFOR یک تغییر استراتژیک عمده در مدل استخراج جمهوری دموکراتیک کنگو را نشان می‌دهد.

نتایج دارایی‌های مس و سنگ آهن BHP

شرکت BHP در عملیات سنگ آهن و سترن استرالیا برای نیم سال منتهی به ۳۱ دسامبر ۲۰۲۵ به رکورد تولید و ارسال محموله‌های دریایی دست یافت.

«مایک هنری» مدیرعامل BHP، عملکرد این شرکت را به فضای قیمت‌ها نسبت داد و گفت که قیمت مس طی یک سال گذشته ۳۲ درصد و قیمت سنگ آهن ۴ درصد افزایش یافته است.

معدن اسکوندیدا، عملیات اصلی مس BHP واقع در صحرای آتاکاما در شمال شیلی در این دوره به رکورد جدیدی در تولید کنسانتره دست یافت. این دارایی شیلیایی با رکورد تولید ۶۴۶ هزار تن، بزرگ‌ترین تولیدکننده کنسانتره و کاتد مس در جهان محسوب می‌شود. هنری افزود: آنامینا پیش‌بینی تولید خود را افزایش داده است و معادن «اسپنس» و «کاپر ساوت استرالیا» نیز در حال برنامه‌ریزی برای رسیدن به این هدف هستند و کاپر ساوت استرالیا به رکورد جدیدی در تولید طلای تصفیه‌شده دست یافته است.

دارایی‌های مس این شرکت در جنوب استرالیا شامل معادن OLYMPIC DAM، CARRAPATEENA و PROMINENT HILL می‌شود.

«ادگار باستو» مدیر ارشد عملیاتی BHP در بیانیه‌ای در اکتبر ۲۰۲۵ گفت: BHP بزرگ‌ترین تولیدکننده مس در جهان است و ما انتظار داریم، تولید مس خود را از ۱،۷ میلیون تن به حدود ۲،۵ میلیون تن در سال افزایش دهیم.

در مورد سنگ آهن، BHP به رکورد تولید و حمل و نقل در عملیات سنگ آهن غرب استرالیا (WAIO) دست یافت. تولید WAIO در مقایسه با رکورد قبلی خود در مدت مشابه، یک درصد افزایش یافت و در مجموع ۱۴۶،۶ میلیون تن سنگ آهن در نیمه نخست سال منتهی به ۳۱ دسامبر ۲۰۲۵ تولید کرد.

در عین حال بزرگ‌ترین معدن کار جهان مجبور شده است با طولانی شدن مذاکرات با چین، برای سنگ آهن تخفیف قائل شود. قیمت سنگ آهن صادراتی شرکت BHP به دلیل مذاکرات طولانی مدت این غول معدنی با خریداران چینی، کاهش یافته است.

سنگ آهن مهم‌ترین کالای صادراتی استرالیا به شمار می‌رود و چین بزرگ‌ترین مشتری آن است. درآمد صادرات سنگ آهن استرالیا در سال‌های ۲۰۲۴ و ۲۰۲۵، ۱۱۶ میلیارد دلار بود، اما انتظار می‌رود این رقم در سال‌های ۲۰۲۶-۲۰۲۷ به ۱۰۷ میلیارد دلار کاهش یابد، زیرا عرضه جهانی افزایش و قیمت‌ها کاهش یافته است.

حداقل چهار ماه است که شرکت BHP در حال مذاکره با گروه منابع معدنی چین - شرکت دولتی خرید سنگ آهن چین - در مورد تامین سنگ آهن از معادن این شرکت در غرب استرالیا است.

گزارش تولید و مصرف مس جهان

از ژانویه تا نوامبر ۲۰۲۵

در بحبوحه افزایش کم‌سابقه قیمت برخی فلزات پایه در نخستین ماه ۲۰۲۶ و عبور نیکل از ۱۸ هزار و ۹۰۰ دلار و قلع از ۵۴ هزار دلار، قیمت مس در یک ماه گذشته شاهد رشد ۸ درصدی بود، به طوری که جمعه گذشته در بورس‌های لندن و نیویورک در محدوده ۱۳ هزار و ۱۵۰ دلار داد و ستد شد.

در همین حال، گروه مطالعات بین‌المللی مس در گزارش اخیر این موسسه که هفته گذشته منتشر شد به بررسی وضعیت تولید و مصرف مس از ابتدای ژانویه تا پایان ماه نوامبر ۲۰۲۵ (در بازه زمانی ۱۱ ماهه) پرداخت. بر اساس این گزارش، داده‌های مقدماتی این گزارش نشان می‌دهد که استخراج مس از معادن جهان (تولید مس محتوی) طی این مدت فقط یک درصد رشد داشته، به طوری که تولید کنسانتره ۰,۴ درصد و تولید SX-EW حدود ۳,۵ درصد افزایش یافته است. تولید و مصرف مس تصفیه شده طی این مدت به ترتیب ۴,۲ درصد و ۴ درصد رشد داشته است.

تولید مس محتوی

گروه مطالعات بین‌المللی مس اعلام کرد: رشد تولید مس محتوی در سال ۲۰۲۵ تحت تاثیر اتفاقات در دو معدن کاموا در کنگو (ماه می) و گراسبرگ در اندونزی (ماه سپتامبر) قرار گرفت. تولید مس در شیلی، بزرگ‌ترین تولیدکننده مس جهان در مدت یادشده ۱,۳ درصد افت داشت، چراکه افزایش تولید در معادن شاخص این کشور مانند اسکوندیدا با کاهش تولید در معادنی نظیر «کولاهاسی»، «لاس پلامبرس» و «کوئبرادا بلانکا» جبران شد.

در پرو هم استخراج مس از معادن ۲,۴ درصد افزایش یافت که بیشتر به دلیل رشد تولید در «لاس بامباس»، «توروموکو»، «کوئلاویکو» و «ماراکوبر» بود و در مقابل معادن «آتامینا»، «آنتاپاکی» و «سرو ورده» با کاهش تولید مواجه شدند. تولید مس در کنگو نیز تحت تاثیر توسعه «کاموا» و «تنکه/کیسانفو» و معادن کوچک ۶,۵ درصد رشد داشت و تولید کنسانتره مس در مغولستان ۳۴ درصد افزایش یافت. اندونزی که در سپتامبر ۲۰۲۵ شاهد رانش گل و لای و کشته شدن چندین کارگر در معدن گراسبرگ بود، افت ۴۰ درصدی تولید را در ۱۱ ماهه ۲۰۲۵ تجربه کرد. معدن گراسبرگ معادل ۵ درصد تولید کنسانتره مس جهان در سال ۲۰۲۴ را به خود اختصاص داده بود.

تولید مس تصفیه شده

تولید مس تصفیه شده جهان در ۱۱ ماهه ۲۰۲۵ با رشد ۴,۲ درصدی مواجه شد، به طوری که تولید اولیه (شامل الکترولیتیک و الکترووینینگ از سنگ) ۴ درصد و تولید ثانویه از قراضه ۵,۸ درصد رشد داشت. تولید مس تصفیه شده در چین و کنگو ۵۷ درصد تولید جهان را تشکیل می‌دهد. این دو کشور به طور ترکیبی با ۹ درصد رشد تولید مواجه شدند (۹,۴ درصد چین و ۹ درصد کنگو). تولید مس تصفیه شده جهان بدون در نظر گرفتن این دو کشور افت ۱,۷ درصدی داشت و در آسیا (به استثنای چین) به دلیل افت تولید در ژاپن و فیلیپین شاهد کاهش ۳ درصدی بود. تولید مس تصفیه شده در ژاپن با کاهش ۷,۳ درصدی و فیلیپین در نتیجه تعطیلی کارخانه «پاسار» (Pasar) با کاهش ۷۳ درصدی مواجه شد.

از سوی دیگر در اندونزی کارخانه‌های ذوب و تصفیه «امان» و «مانیار» فعالیت‌های خود را به ترتیب در ماه‌های مارس و جولای آغاز کردند. همچنین تولید در هند با افزایش ۲۱ درصدی و به دلیل بهبود نرخ ظرفیت «آدانی» همراه بود و سرانجام تولید مس تصفیه شده در شیلی با افت ۱۱ درصدی مواجه شد.

مصرف مس تصفیه شده

داده‌های مقدماتی پیشنهاد می‌کند، مصرف ظاهری مس تصفیه شده جهان در ۱۱ ماهه ۲۰۲۵ حدود ۴ درصد رشد داشته است. برآورد می‌شود، تقاضای ظاهری چین (به استثنای تغییرات در موجودی گزارش نشده) ۵,۵ درصد رشد داشت، در حالی که واردات خالص این کشور ۱۱ درصد کاهش یافت. در حال حاضر سهم چین از مصرف مس تصفیه شده جهان به ۵۸ درصد رسیده است. داده‌های اولیه و مقدماتی از مصرف مس جهان به جز چین رشد ۱,۸ درصدی را نشان داد که به دلیل تقاضای قوی در کشورهای MENA و آسیای در ابل تقاضای ضعیف در اتحادیه اروپا و ژاپن بود. تعادل مصرف مس تصفیه شده جهان حاکی از مازاد ۲۰۶ هزار تنی در ۱۱ ماهه ۲۰۲۵ و رقم تعدیل شده بر اساس تغییرات در موجودی تضمین شده چین حاکی از مازاد ۲۷۳ هزار تنی بازار بود.

قیمت و موجودی مس

بر پایه برآوردهای دو مشاور مستقل، موجودی تضمین شده چین در ۱۱ ماهه ۲۰۲۵ در مقایسه با سطح پایانی سال ۲۰۲۴ افزایش ۶۷ هزارتنی داشت. موجودی مس نگهداری شده در بورس‌های بزرگ فلزی جهان شامل لندن، شانگهای و نیویورک در پایان دسامبر ۲۰۲۵ بیش از ۷۴۴ هزار تن بوده است. موجودی بورس فلزات لندن ۱۲۶ هزار تن کاهش یافت، در حالی که شانگهای ۷۱ هزار و ۱۷۰ تن و کامکس نیویورک ۳۶۸ هزار و ۷۴۲ تن افزایش داشت. میانگین قیمت نقدی LME در دسامبر ۲۰۲۵ معادل ۱۱ هزار و ۸۰۳ دلار بود که ۹,۳ درصد نسبت به نوامبر افزایش یافت.

روندهای عرضه و مصرف مس تصفیه شده جهان

(۱۰۰۰ تن مس)

۲۰۲۵	۲۰۲۵	۲۰۲۵	۲۰۲۵	۲۰۲۴	۲۰۲۵	۲۰۲۴	۲۰۲۳	
				ژانویه - نوامبر				
نوامبر	اکتبر	سپتامبر	آگوست					
۱۹۲۳	۱۹۳۴	۱۹۰۸	۱۹۱۸	۲۰۸۶۴	۲۱۰۸۱	۲۲۹۵۸	۲۲۳۷۱	تولید معادن مس جهان (کنسانتره و SX-EW)
۲۴۴۰	۲۵۱۵	۲۴۲۸	۲۵۰۲	۲۵۹۲۴	۲۶۸۱۴	۲۸۳۶۴	۲۷۳۹۰	ظرفیت معدنی مس جهان
۷۸٫۸	۷۶٫۹	۷۸٫۶	۷۶٫۶	۸۰٫۵	۷۸٫۶	۸۰٫۹	۸۱٫۷	نرخ استفاده از ظرفیت معدنی مس جهان(درصد)
۱۹۶۴	۱۹۷۰	۱۹۳۴	۱۹۹۷	۲۰۷۴۱	۲۱۵۵۷	۲۲۶۹۱	۲۲۰۱۸	تولید مس تصفیه شده اولیه
۴۰۸	۴۳۱	۴۲۷	۴۳۳	۴۳۰۱	۴۵۴۹	۱۷۰۶	۴۴۸۹	تولید مس تصفیه شده ثانویه
۲۳۷۱	۲۴۰۱	۲۳۶۱	۲۴۳۰	۲۵۰۴۱	۲۶۱۰۶	۲۷۳۹۷	۲۶۵۰۸	تولید مس تصفیه شده جهان (اولیه و ثانویه)
۲۹۵۴	۳۰۴۴	۲۹۳۷	۳۰۲۶	۲۹۷۶۸	۳۲۲۶۳	۳۲۶۱۹	۳۱۸۷۱	ظرفیت تصفیه مس جهان
۲۲۷۷	۲۳۵۳	۲۴۲۴	۲۴۰۹	۲۴۹۳۷	۲۵۹۰۱	۲۷۳۲۸	۲۶۶۰۴	مصرف مس تصفیه شده جهان بر پایه مصرف ظاهری چین و اروپا
۹۴	۴۸	-۶۳	۲۱٫۷	۱۰۵	۲۰۶	۶۹	-۹۶	تعادل مس تصفیه شده جهان

هشدار S&P GLOBAL

درباره کمبود شدید مس تا ۲۰۴۰

چشم‌انداز جدید S&P GLOBAL که در ژانویه ۲۰۲۶ منتشر شده، این فلز را به عنوان گلوگاه اصلی آینده برق‌رسانی معرفی و پیش‌بینی کرده که تقاضای جهانی مس طی ۱۵ سال آینده تقریباً ۵۰ درصد افزایش یابد و از حدود ۲۸ میلیون تن در سال ۲۰۲۵ به ۴۲ میلیون تن تا سال ۲۰۴۰ برسد. این گزارش هشدار می‌دهد که عرضه به هیچ وجه در موقعیتی نیست که بتواند با این سرعت همگام شود. S&P GLOBAL برآورد کرده که بدون انجام سرمایه‌گذاری قابل توجه در استخراج و فرآوری مس، بازار این فلز تا سال ۲۰۴۰ با کمبود ۱۰ میلیون تن مواجه خواهد شد.

بردارهای محرک تقاضا

S&P GLOBAL، رشد تقاضای مس را به چهار «بردار» متمایز، اما هم‌پوشان دسته‌بندی می‌کند، به طوری که در هسته اصلی موج تقاضا، برق‌رسانی قرار دارد. این شرکت پژوهشی انتظار دارد که مصرف جهانی برق تا سال ۲۰۴۰ تقریباً ۵۰ درصد افزایش یابد و از رشد هر شکل دیگری از انرژی پیشی بگیرد. مس در هر مرحله از این سیستم، از تولید و انتقال برق تا استفاده نهایی در ساختمان‌ها، وسایل نقلیه و تجهیزات صنعتی ضروری است. آنچه در سال‌های اخیر تغییر کرده، سرعت برق‌رسانی و ظهور بردارهای تقاضای جدید است. هوش مصنوعی (AI) یکی از جدیدترین و مشهودترین نیروهای جدید است. در حالی که تحقیقات هوش مصنوعی دهه‌هاست که در حال انجام است، موفقیت تجاری آن در اواخر سال ۲۰۲۲ چیزی را آغاز کرد که بسیاری از تحلیلگران اکنون آن را «مسابقه تسلیحاتی هوش مصنوعی» می‌نامند که بر سرمایه‌گذاری‌های عظیم در مراکز داده، تراشه‌ها و زیرساخت‌های پشتیبانی برق متمرکز است. دیتاسنترها یا مراکز داده از جمله تاسیساتی هستند که بیشترین مصرف برق را در اقتصاد مدرن دارند و مس برای سیم‌کشی، سیستم‌های خنک‌کننده و اتصالات شبکه آنها بسیار مهم است.

S&P GLOBAL برآورد کرده که مراکز داده می‌توانند تا سال ۲۰۳۰ حدود ۱۴ درصد از کل تقاضای برق ایالات متحده را تشکیل دهند، در حالی که اکنون حدود ۵ درصد است. مراکز جدید نیاز به انتقال گسترده، ظرفیت تولید برق اضافی و سیستم‌های خنک‌کننده پیچیده‌تر دارد و همگی نیازمند مس هستند.

با وجود توجه روزافزون به هوش مصنوعی، این صنعت به تنهایی بزرگ‌ترین محرک مصرف مس نیست. ساخت و ساز، ماشین‌آلات، لوازم خانگی، حمل و نقل و تولید برق سنتی، همچنان بیشترین سهم مصرف مس در سطح جهان را تشکیل می‌دهند. این موسسه پیش‌بینی کرده که تقاضای سنتی تا سال ۲۰۴۰ سالانه حدود ۲ درصد رشد خواهد کرد و از تقریباً ۱۸ میلیون تن در سال ۲۰۲۵ به حدود ۲۳ میلیون تن افزایش خواهد یافت.

انتظار می‌رود، بخش عمده‌ای از این رشد از اقتصادهای در حال توسعه حاصل شود. یک نمونه قابل توجه که در این گزارش ذکر شده، سرمایه‌گذاری است. پیش‌بینی می‌شود، کشورهای در حال توسعه تا سال ۲۰۴۰ میلادی تا ۲ میلیارد دستگاه تهویه مطبوع جدید اضافه کنند.

پروژه گذار انرژی

گذار انرژی دومین رکن اصلی رشد تقاضا را تشکیل می‌دهد. خودروهای برقی تقریباً سه برابر خودروهای معمولی به مس نیاز دارند و تاسیسات خورشیدی و بادی به شدت به مس وابسته هستند.

بر اساس گزارش S&P GLOBAL در سال ۲۰۲۵، بیش از ۹۰ درصد ظرفیت جدید تولید برق جهان را انرژی خورشیدی و بادی تشکیل می‌دهد. ذخیره‌سازی باتری که اکنون به یک ویژگی رو به رشد سیستم‌های برق تبدیل شده است، لایه دیگری از تقاضای مس را اضافه می‌کند.

عامل چهارم که کمتر مورد بحث قرار گرفته، اما به طور فزاینده‌ای مهم است، امور دفاعی است. افزایش تنش‌های ژئوپلیتیکی و برقی‌سازی سیستم‌های نظامی، دولت‌ها را به سرمایه‌گذاری سنگین در تجهیزات و زیرساخت‌های پیشرفته سوق می‌دهد.

محدودیت‌های عرضه، چشم‌انداز را محدودتر می‌کند

از نظر جغرافیایی، تصویر تقاضا ناهموار است. S&P GLOBAL انتظار دارد چین و منطقه وسیع‌تری از آسیا-اقیانوسیه تا سال ۲۰۴۰ حدود ۶۰ درصد از رشد تقاضای فزاینده مس را به خود اختصاص دهند که ناشی از وسایل نقلیه برقی، انرژی‌های تجدیدپذیر، گسترش شبکه برق و تداوم صنعتی شدن است.

آمریکای شمالی و اروپا نیز برای افزایش معنادار تقاضای مس بویژه در ارتباط با مراکز داده هوش مصنوعی، استقرار انرژی پاک و برقی‌سازی حمل و نقل آماده هستند. در همین حال پیش‌بینی می‌شود، خاورمیانه یکی از سریع‌ترین نرخ‌های رشد در تقاضای مس را داشته باشد که نشان‌دهنده برنامه‌های بلندپروازانه سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها و انرژی است.

در بخش عرضه، چشم‌انداز بسیار محدودتر است. معادن مس موجود در حال پیر شدن هستند، عیار سنگ معدن در حال کاهش بوده و توسعه اکتشافات جدید دشوارتر و گران‌تر شده است.

S&P GLOBAL خاطرنشان کرده که اکنون به طور متوسط حدود ۱۷ سال طول می‌کشد تا یک معدن مس از کشف به تولید برسد و بخش عمده‌ای از این جدول زمانی به تأخیر در صدور مجوز، بررسی‌های زیست‌محیطی و مشاوره‌های اجتماعی مربوط می‌شود. بدون پروژه‌های جدید بزرگ، انتظار می‌رود عرضه مس استخراج‌شده اولیه حدود سال ۲۰۳۰ به اوج خود برسد و سپس شروع به کاهش کند.

اگرچه بازیافت کمک خواهد کرد، اما راه‌حل قطعی نیست. حتی با در نظر گرفتن فرضیات جسورانه، پیش‌بینی می‌شود که عرضه ثانویه تا سال ۲۰۴۰ حداکثر حدود یک چهارم تا یک سوم از کل تقاضای مس را تأمین کند. این امر شکاف قابل توجهی را ایجاد می‌کند که تنها از طریق توسعه معادن جدید یا گسترش قابل توجه عملیات موجود قابل پر شدن است.

به طور کلی، این گزارش یک پیام حیاتی را برای آینده ارائه می‌کند: مس دیگر فقط یک فلز صنعتی چرخه‌ای نیست، بلکه یک دارایی استراتژیک است که به آینده انرژی، فناوری و امنیت ملی گره خورده است.

با این حال، مسیر تقاضا با محدودیت‌های ساختاری در عرضه در تضاد است. معدن همچنان پایه ضروری زنجیره تأمین است، اما زمین‌شناسی به تنهایی نتایج را تعیین نمی‌کند.

S&P GLOBAL نتیجه می‌گیرد که رسیدگی به این عدم تعادل نیازمند تنوع منطقه‌ای بیشتر و همکاری چندجانبه برای ایجاد یک سیستم مقاوم‌تر و سازگارتر با محیط زیست است.

S&P Global